

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HURAE 26, 1894.

He panuitanga tenei i nga tikanga o nga Ota o te Kaunihera o Te Kawana i whakaputaina i runga i nga ritenga o "Te Ture Whenua Maori, 1888," waiu i nga here e mau ana inaianei i runga i nga whenua e mau nei te whakaa-turanga i raro iho nei.

Te Ra i whakaputaina ai te Ota o te Kaunihera.	Nga tikanga o te karaati, Pukapuka ranei i mau ra ana here i roto.	Te Whakaaaturanga o te Whenua.
Hurae 24, 1894	He Karauna karaati, i puta i te 7 o nga ra o Akuhata, 1882, ki a Henare te Puni, me te mau o enei kupu here i roto, ara :— "E kore e taea te hoko, te rihi ranei mo te wa roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau, te mokete ranei, engari me matua whakaae e Te Kawana, katahi ka tika"	Tera wahi whenua katoa, e 3 eka e 3 ruuri 1 paati te nui, ara ko Wahanga 1A o Tekiona Nama 2 i te Takiwa o Te Hata (Hutt).
Hurae 24, 1894	He Karauna karaati, i puta i te 13 o nga ra o Oketopa, 1893, (i whakahokia atu te ra hei tima-tanga mai mo te mananga o taua Karauna karaati ki te 15 o nga ra o Pepuere, 1870), ki a Hori Paengahuru, Aperahama Tuhana, Matiu te Ari, Noa te Whakakeko, me Komene Paipa, me te mau enei kupu here i roto, ara :— "E kore e taea te hoko, te rihi ranei mo te wa roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau, te mokete ranei, engari me matua whakaae e Te Kawana, katahi ka tika"	Tera wahi whenua katoa, 1 ruuri e 20 paati te nui, ara he wahi no Tekiona 3 i te Takiwa o Kaiwharawhara.
Hurae 24, 1894	He Karauna karaati, i puta i te 21 o nga ra o Aperira, 1880, ki a Ihata Ngamateputupu Porutu, me etahi atu tokowha, me te mau enei kupu here i roto, ara :— "E kore e taea te hoko, te rihi ranei mo te wa roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau, te mokete ranei, engari me matua whakaae e Te Kawana, katahi ka tika"	Tera wahi whenua katoa, e 28 eka e 22 paati, e mohiotia ana ko Tinakore ki te Raki Poraka, i te Takiwa o Ponake.

KOOTI WHENUA MAORI, KI OTOROHANGA, A TE 28 O NGA RA O AKUHATA, 1894.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886," me nga Ture Whakatikatika.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti ki Otorohanga, a te 28 o nga ra o Akuhata, 1894, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ka tu a muri tata atu ina watea etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 23 o nga ra o Hurae, 1894.

NA TE WIRIHANA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

TONO I RARO I TE TERIONA 13 O "TE TUKE WHAKATIKATIKA 1889 I NGA TURE KOOTI WHENUA MAORI."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua
1	Takaanui Tarakawa, Te Miini te Hihiko, Katerina me etahi atu (93-355)	Wharepungua.
2	Waipua te Rehu me Tetipi Hoterangi (93-1744)	Kinohaku West.
3	Rangiaho Waitai (93-2856)	Manganika.
4	Tiwini Poharama tetahi o ona ingoa ko Pepene Tohikore (94-72)	Kinohaku West E, Waikawau; Kinohaku West F, Heruera; Kinohaku West G, Whareorino; Kinohaku West K, Ratapoike; Kinohaku West S, Tawarau; Kinohaku West T, Kakaramea; Kinohaku East Nama 1, Ototoika; Kinohaku East Nama 2, Pakeho; Kinohaku East Nama 1B, Hapenui; Kinohaku East Nama 10, Patiti.
5	Patupatu Keepa (79-1)	Maraeroa B.
6	Hone te Anga (289-1)	Kakepuku Nama 4.
7	Hana Moea, me etahi atu (318-3)	Otorohanga Nama 4 (Waiwhatawhata).

KOOTI KOMIHANA, KI WHANGAREI, A TE 8 O NGA RA O AKUHATA, 1894.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881," me Nga "Ture Whakatikatika 1888 me 1889 i te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, 21 Hurae, 1894.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Whangarei, a te 8 o nga ra o Akuhata, 1894, hei uiui i nga ritenga o te hokonga o tetahi whenua e whaka-

huatia nei te ingoa i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakaha ana ki taua hoko, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakaha.

NA TE WIRIHANA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

TETAHI WAHI O MAUNU NAMA 1F.

94-92. HE pukapuka hoko i tuhia i te 27 o nga ra o Hune, 1894, na Heta Hongi raua ko Wharekiwi Matiu, o Whangarei, ki a Bartholomew Sheehan, o Whangarei.

KOOTI KOMIHANA, KI NIU PAREMATA, A TE 22 O NGA RA O AKUHATA, 1894.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae 1881," me nga "Ture Whakatikatika 1888 me 1889, i Te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, 17 Hurae, 1894.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana, ki Te Kooti Whakawa Hara, i Niu Paremata, a te Wenerai, te 22 o nga ra o Akuhata, 1894, a te 11 o nga haora i te ata, hei uiui i nga ritenga o nga riiri o nga whenua e whakahuatia nei nga ingoa i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakaha ana ki aua riiri, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakaha.

NA TE WIRIHANA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

MANGAAWAKINO NAMA 1.

94-89. HE pukapuka riiri, i tuhia i te 28 o nga ra o Mei, 1894, na Niwha te Ohu raua ko Te Huia te Rira nga kai-tiaki mo Te Ripo Huia me etahi atu, o Mokau, ki a Henry Owen, o Masterton, raua ko Arthur Owen, o New Plymouth.

MANGAAWAKINO NAMA 1.

94-90. HE pukapuka riiri, i tuhia i te 28 o nga ra o Mei, 1894, na Arapata te Rangituataka me etahi atu, o Mokau, ki a Henry Owen, o Masterton, raua ko Arthur Owen, o New Plymouth.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886," me nga Ture Whakatikatika.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai kua whakakorea e te Tumuaki Kai-whakawa o te Kooti Whenua Maori te tono whakawa tuarua mo te kechi e mau nei te whakaaturanga i te Kupu Apiti i raro nei. I tuhia i tenei te 24 o nga ra o Hurae, 1894.

Tari o te Kai-Rehita, Poneke.

NA TE HONEHANA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te whakataunga i tonoa nei kia whakawakia tuaruatia.
1	Tipene Matua me etahi atu (Na. 370-21)	Porangahau Nama 1 ..	He whakataunga i puta i te 6 o nga ra o Tihema, 1893, wehewehe i te whenua.

KOOTE KOMIHANA, KI WHANGANUI, A TE 11 O NGA RA O AKUHATA, 1894.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881," me Nga Ture Whakatikatika 1888 me 1889 i te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori,
Poneke, 21 Hurae, 1894.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki te Whare Kooti Whenua Maori, i Whanganui, a te 11 o nga ra o Akuhata, 1894, a te 11 o nga haora i te ata, hei uiui i nga ritenga o nga keehi e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahe ana ki aua whakahaerenga, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakahe.

NA TE HONEHANA,
Kai-Rehita.

Nekehanga ano o te Kooti.

Tari Kooti Whenua Maori,
Poneke, 25 Hurae, 1894.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko te Kooti ki Hehitingi, i nekehia mai nei ki te 25 o nga ra o Hurae, 1894, kua nekehia ano ki te 25 o nga ra o Hurae, 1894; a kei taua ra ka tu ki taua wahi ano.

NA TR HONEHANA,
Kai-Rehita.

Tono Pukapuka Whakamananga Wira.

Tari Kooti Whenua Maori,
Poneke, 24 Hurae, 1894.

MO te wira o REIHANA HURIPOKI, he tangata Maori, no Porangahau, kua mate.

I runga i tetahi pukapuka tono i tukua mai e Karanema Wairoa, kia whakaputaina atu he Pukapuka Whakamananga i te wira kua whakahuatia i runga ake nei.

Na he panuitanga tenei ko nga tangata katoa e whakahe ana ki taua tono, me tuku mai e ratou he pukapuka arai i taua tono ki te Tari o te Kai-Rehita o te Kooti Whenua Maori, i runga ano i te tikanga tuku pukapuka pera, me tuku mai aua pukapuka arai i roto i nga marama e rua i muri atu i te putanga o tenei Kahiti.

NA TE HONEHANA,
Kai-Rehita.

PANUITANGA.

Te Tari mo nga Tikanga o te Ture,
Poneke, 2 Pepuere, 1893.

HE maha nga pukapuka a nga tangata Maori e tae mai ana ki te Tari nei, otia ko te ingoa kau o te kainga i tuhia ki roto, ko te ingoa nui o te takiwa kahore tena i tuhia ki roto, engari ki te tuhi mai te tangata Maori i tana pukapuka ki te Kawanatanga me tuhi te ingoa o tana kainga me te ingoa ano hoki o te poutapeta e tutata ana ki taua kainga ki roto ki tana pukapuka, mehemea ka pencitia ka haere tika atu te kupu whakaboki ki a ia.

NA TE HETERETINI.

Te Makarini Scholarships, e tukua ana i te Karete Maori, Haaki Pei.

ERUA nga 'scholarships' hei whakataetenga ma nga tamariki Maori e tukua ana i ia tau, e £35 nga moni mo te scholarship kotahi, a e rua hoki tau e puta atu ana, ka mutu. Ko aua scholarships e rua he junior scholarships, e tuwhera ana ki nga tamariki Maori katoa e iti iho ana o ratou tau i te tekau ma rima nga tau i te ra whakamutunga o te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo te uiuinga matauranga, ara ki nga tamariki kahore ano kia tae ki Te Aute, ki Tipene ranei kura ai, a e whakaarohia ana hoki e te Kai-tiroiro Kura Maori i hono tonu to ratou haere ki te kura i roto i nga marama tekau ma rua i mua atu o te uiuinga matauranga. Ko nga tamariki e uru ana ki te uiuinga matauranga mo nga junior scholarships, ara, ma nga tamariki iti iho nga tau, ka uiuia to ratou matauranga ki nga mea kua iti te whakaatu i roto i "Nga Kupu Tohutohu mo nga Kura Maori, 1893," mo te Tuunga Matauranga Tuawha (Standard IV). Engari ko nga kupu patai ka tuhia hei whakabokinga ma ratou ka pakeke atu i era e pataia ana i roto i nga uiuinga matauranga i raro i nga Tuunga Matauranga. Ka tu taua uiuinga matauranga ki nga wahi e mohiotia ana e pai ana hei haerenga atu mo nga tamariki a te 17 me te 18 o nga ra o Tihema, 1894.

KUPU APITI.

TOKO A.

94-218. He pukapuka tuku i tuhia i te 13 o nga ra o Pepuere, 1892, na Whareaitu me etahi atu ki a Charles Richardson Bayley.

TOKO A.

94-219. He pukapuka tuku i tuhia i te 13 o nga ra o Pepuere, 1892, na Whareaitu me etahi atu ki a Charles Richardson Bayley.

TOKO A.

94-220. He pukapuka whakatu tohutohu hoki i tuhia i te 25 o nga ra o Hanuere, 1894, na Te Onetu Pihama me etahi atu ki a Charles Richardson Bayley.

MANGATIPONA KI TE RAWHITI NAMA 4 (HE WAHI NO).
94-239. He pukapuka tuku i tuhia i te 17 o nga ra o Mei, 1894, na Te Puata me etahi atu ki a Finlay McLean.

Ko nga tamariki e mea ana kia uiuia ta ratou matauranga me tuku pukapuka atu ki te Kai-titiro Kura, i te Tari o nga Kura i Poneke, whakaatu i to ratou hiahia kia haere atu ratou ki te uiuinga matauranga, me tuku atu ranei ki te Kai-whakaako o ta ratou Kura, mana e tuku mai. Ko taua whakaaturanga me tuku mai i roto i te meera i mua atu o te 31 o nga ra o Oketopa, e haere ake nei.

Ko nga kape o nga pukapuka whakatu i nga tikanga kua whakatakotoria e nga Kai-tiaki me te alua o te pukapuka e meingatia ana kia tuhia e te tamaiti e mea ana kia uiuia tona matauranga, kei nga Kai-whakaako o nga Kura Maori, nga Kura nohoanga tamariki, nga Hekeretari o nga Kura Poata, me te Hekeretari o nga Kura e takoto ana, a me tono atu ki a ratou.

NA TE POPI,
(JAMES H. POPE.)
Kai-tiroiro i nga Kura Maori.

Poneke, te 1 o nga ra o Hune, 1894.

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGA POUTAPETA.

1. ETUWHERA ana he Peeke Tiaki Moni i ia ra, i ia ra, mo te mahi Tango Moni mo te mahi Utu Moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tirenii, i roto i nga haora i whakahaerea ai te Mahi mo nga Ota Moni.

2. Timata mai i te 1 o nga ra o Hune, 1893, ko te Moni Hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £4 i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £200 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia e ia i te £200, tae atu ki te £500, ka heke iho te moni hua ki te £3 10s. i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £500 o te kaute kotahi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua Peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga Peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i tana moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te Takiwa na e marama ana hei tononga atu mana.

5. E Kore Rawa e Whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te Peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga Tamariki, ki te tuku moni ki te Peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te Peeke i runga i a ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te whitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaerea atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ai e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu ranei mo te taha ki a ratou, mehemea ehara ana ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motu-hake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKERETARI,
I te Tino Poutapeta, Poneke.

He Tono ki Te Kooti Whakamana i raro i "Te Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1893."

I ROTO I TE KOOTI WHAKAMANA TAKE,
E TU ANA KI KIHIPANE.

I runga i te Ture Whakamana Take, me "Te Ture Whenua Maori, 1893," i runga hoki i te Poraka o Anauroa.

A. **H**ONE REWITI OMANA, o Nepia, i te Porowinitanga o Haaki Pei, he Kai-whakatipuhipi, e tono ana i raro o taua Ture kia whakamana kia rohea hoki, kia ia ona take i roto i taua Poraka tana rahi 8,800 nga eka, e takoto ana i te Kaute o Waiapu, me te Takiwa Kooti Whenua Maori o Kihipane.

B. E hiahia ana te Kai-tono kia tae ki te aroaro o taua Kooti a te 29 Akuhata, 1894, a te 10 o nga haora a muri tata atu ranei, a te wa e tae ai te whakawa.

C. Ko te tikanga o te mea e tono ana kia whakamanaia he pukapuka tuku reti i tuhituhia i te 18 o Mei, 1891, mo nga tau 21, mo runga i te moni utu reti mo te tau £300. Ko nga tangata na ratou taua riihi reti kua tuhituhia ki raro iho nei, ara: Peka Marotiri, Hirini Ahunuku, Patara Rangī, Arapeta Potae, Henare Potae, Peta Kurekure ara Rangiuia, Hoani Muhu, Hori Mokoera, Mihi Pahura, Ropata Waha-waha, Hare Pini, Hemi Kaipau, Raniera te Heuheu, Here-mia Taurewa, Maraea Toko me Hare Waiti, Piripi Kohea me Hera Waipako nga kai-riiwhi mo Pita Houao, Hirini Tutu he kai-riiwhi mo Paora Tutu, Keriana Potae he kai-riiwhi mo Kararaina te Kani, Wiremu Konohi he kai-riiwhi mo Eru Hoki, Teone Henihana, Hori Matua me Hopara Konohi nga kai-riiwhi mo Tamati te Kaahu, Piripi Kohea he kai-riiwhi mo Hami Kohea, Tumaorivere me Rahia Tautau nga kai-riiwhi mo Tamaki te Rangī, Eria Manu me Hare Rangiuia nga kai-riiwhi mo Ropata Hoe, Tame Pahura he kai-riiwhi mo Pateriki Pahura me Ripeka Pahura, Hatiwira Pahura he kai-riiwhi mo Pateriki Pahura me Ihemaera Pahura, Hera Amaru me Mihi Hetekia Pahura ranei nga Kai-tiaki mo Katarina Pahura he kai-riiwhi mo Pateriki Pahura me Hokimate Pahura, Tuporaka Komaru, Keita Komaru me Kupara Komaru nga kai-riiwhi mo Peta Komaru.

D. Ko te take o taua whenua i te wa i tuhituhia taua riiwhi reti he Tiwhikete Take, no te 22 o Tihema, 1873, i whakaputaina i raro o Tekiona 7 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1867."

E. Ko te Take o te Kai-tono nei ki taua whenua he kai utu reti.

F. Ko te wahi hei waihotanga mo nga pukapuka ki te Kai-tono ko te Tari o Wiremu Takariri Raihana, Roia, Katimawhi Tiriti, Kihipane.

G. E hiahia ana te Kai-tono kia tuku atu ki nga tangata tuku reti he kape o tenei tono ki a ratau kai riwhi ranei kua tuhituhia ta ratou wahi noho ki te rarangi e apiti nei.

H. E hiahia ana te Kai-tono kia whakamanaia kia ia nga paanga o aua kai tuku reti kua whakaatutia ki runga ake nei.

He mea tuhituhia i tenei te 7 o Hurac, 1894.

J. D. OMANA,

o tona Roia me tona Kai-whakahaere,

W. TUKARA RAIHANA.

Ki te Rehita o te Kooti Whakamana Take,
Kihipane.

410

He Tono ki te Kooti Whakamana i raro i "Te Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1893."

I ROTO I TE KOOTI WHAKAMANA E TU
NEI KI KIHIPANE.

I te mea o "Te Ture Whenua Maori (Whakamana Take), 1893," me te mea o Te Taoroa Poraka.

A. **K**O WIREMU WHAONA HAMUERA, o Kihipane, i te Takiwa o Papati Pei, kai-whakatipuhipi, me Aata Whaona Hamuera, o Weira, Hamueta, Ingarangi, Rangatira, e tono ana i raro o te Ture kua huaina ake nei, kia whakamanangia nga hea me nga paanga kua hokona kua whakaatutia e nga tiiti hoko hei muri huaina ai no nga Maori 72, ki te katoa o tera pihi whenua, kei te Takiwa o Papati Pei, tana rahi 4,330 nga eka, nui ake iti iho ranei, kua mohiotia nei ko te Taoroa Poraka.

B. E hiahia ana nga Kai-tono kia tae ki te aroaro o te Kooti Whakamana i te Taite, te 30 o nga ra o Akuhata, 1894,

i te tekau o nga haora i te ata, i muri mai ranei i te wa ka ahei ai te whakarongo ki nga Kai-tono.

C. Ko te ahua o nga mea e meatia ana kia whakamanangia ko enei, ara:—

1. He pukapuka hoko o te 3 o nga ra o Akuhata, 1883, no nga Maori hei muri huaina ai ki taua Wiremu Whaona Hamuera, me Wiremu Hirini Haringatana Heika (kua whakaatutia i reira) mo nga moni £188, o a ratou paanga me o ratou hea i roto i taua Taoroa Poraka, kua hanga ai e nga Maori kua whakahuatia i raro nei, ara. Ko

Horianana Auriri, Honiana Auriri, Mere Taihi, Popata Pikiuha, Tamati Tawhiri, Tuihana Kaporo, Erueti Hauraki, Henare Turiri, Harata Kauki, Te Rana te Ao, Mere Karaka te Ao, Mereana Nihonuiho, Peta Hori, Mere te Moana, Riwi Tauranga, Harete Whakauru, Raiha Kaiwaru, Erueti Wharekura, Te Hira Waikapakapa, Mere Waimanuka, Paratene Tatai, Irihapeti Ru, Tepora Panuku, Riria Pirikowhai, Kararaina Ketua, Anaru te Kahaki, Peta Kaware, Nopera Rongo, Hoani te Kahaki, Mere Karaka Rana, Tamati Ngakaho, Hera Ngakaho, Karauria Kauri, Wiremu Turehu, Renata Nuke, Winiata Taniwha, Hori Tuhere, Wi Pahau, Eruera Ariari, Reupena Turiri, Ichu Haki, Wiki Topa, Hamiora Ngarimu, Mere Taiwi, Renata Mauhana, Reupena Toreia.

2. He pukapuka hoko, o te 4 o nga ra o Aperira, 1883, no nga Maori hei muri huaina ai ki taua Wiremu Whaona Hamuera me Wiremu Hirini Haringatana Heika (kua whakaatutia i reira) mo nga moni £111, a ratou paanga me o ratou hea i roto i taua Taoroa Poraka, kei raro nga ingoa o nga Maori, i hanga ai taua pukapuka hoko:—

Ritihia Patupona, Raiha Putoto, Perenata Kaiwi, Mere Kopua, Tuihana Hapai, Horomona te Hui, Pita Horuhoru, Katarina Hutia, Rora Hori, Pekama Tuha, Mokena Romio, Te Koro te Wai, Raiha Kahu, Roka te Whataaruhe, Wi Pewhairangi, Peti Wahakino, Maraki Tautuhi, Marara Peki, Harata Taheke, Eruera Kauri, Rawiri Waikare, Te Rina Kauri, Apirana Tatua, Hare Maruata, Hirini Teneti, Iritana Iriwaho.

D. Ko nga paanga whenua e meatia ana kia whakawhitia e aua pukapuka hoko ko te katoa o nga paanga whenua o nga Maori kua huaina nei kua hanga ai aua pukapuka hoko i roto i taua Taoroa Poraka, ko te Take o taua Taoroa Poraka, i te wa i hanga ai e aua Maori aua pukapuka hoko me i naienei he Memoria, o te 12 o nga ra o Hune, 1876, kua puta mo nga tangata 197.

E. Ko te paanga e tono ana nga Kai-tono kia homai e te Kooti he paanga whenua ma raua tonu atu.

F. Ko te tikanga i taka mai ki nga Kai-tono te mana kei a raua i naienei me nga ra me nga ritenga o nga pukapuka huoko i raro mai ki aua Kai-tono taua mana ko enei, ara:—

1. Te pukapuka hoko ki taua Wiremu Whaona Hamuera me Wiremu Hirini Haringatana Heika, kua whakaatutia kei rarangi c, i konci kua hainatia e Horiana Auriri me nga tangata 46.

2. Te pukapuka hoko ki taua Wiremu Whaona Hamuera me Wiremu Hirini Haringatana Heika, kua whakaatutia kei rarangi c. Ki konei kua hainatia e Ritihia Patupona me nga tangata 26.

3. Pukapuka mokete no te 20 o Hune, 1881, na Wiremu Hirini Haringatana Heika ki Pererika Arena Kirini.

4. Pukapuka tuku no te 9 o Pepuere, 1885, na Pererika Arena Kirini ki Te Kamupene Whakanohonoho Whenua Maori o Niu Tireni.

5. Pukapuka tuku no te 8 o Mei, 1889, na Te Kamupene Whakanohonoho Whenua Maori o Niu Tireni ki taua Aata Whaona Hamuera.

G. Ko te wahi hei waihotanga mo nga pukapuka mo nga Kai-tono ko te Tari o Norana raua ko Kuiti, Roia, e tata ana ki Karatitone Rori, Kihipane.

H. E hiahia ana nga Kai-tono ko nga hea me nga paanga whenua i roto i taua Taoroa o nga Maori, kua whakaatutia o ratou ingoa. Ki rarangi c ki konei kia herea e nga whakatau o te Kooti na reira o mea ana kia tukua he Kapi o tenei tono ki aua Maori o ratou Kai-whakakapi ranei.

Kihipane, tenei te 12 o nga ra o Hurac, 1894.

WIREMU WHAONA HAMUERA,

AATA WHAONA HAMUERA,

e tarana Roia me Kai-whakahaere,

NORANA ME KUITI.

Ki te Kai-Rehita o te Kooti Whakamana, Kihipane.

411